

Corpus Juris Canonici

Gregor <XIII., Papst>

M. DC. LXI. Coloniae Munatianae, 1661

XVIII. De regularibus & religiosis extra claustra vagantibus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62953](#)

quibus non omni, saltem vel media ex parte, huiusmodi monitum ministrorum solventur impensa, ut adlevorem reis solvendi portionem, medio hoc pauperes gravari contingat, ad quos cum huiusmodi censu affigatio, pro impensarum suppotatione erigendos. Christi fideles majoribus indulgentiis invitandos esse decernimus. Omnes autem religiosos & Ecclesiasticos ac seculares personas, qui contra praeferentis declarationis & sanctiorum formam de cetero predicare, seu disputare, verbo vel scriptis, aut fuerint, excommunicationis lata sententia poenam, privilegio quoconque non obstante, incurtere volumus. Romanae Concilii Lateran. 4. Non. Maij 1515.

Pius Quintus, ex Concilio Tridentino.

Lxviii. hactenus concessa mulieribus ingrediendi monasteria etiam domus Carthusianorum, & diuinam queruntur, regularium ordinum, etiam mendicantium, revocamus.

CAP. IV.

Regulariut per sonarum qua relisto seculo Dei se obsequio dedicant, pro commissio nobis officio quieti consulere cupentes, ad ea removenda, qua religiosum carum propossum impediti possunt, curam nostram libenter impendimus, ut nulla re, qua eas a divinito cultu avocet, prepedite, secundum ordinum suorum regularium instituta, & decetum facti Tridentini Concilii, tranquillis mentibus gratum aliquid impendere possint famulatum. Quia igitur & Cartusianum ordinis, & aliorum regularem vitam professorum quies non parum solet, sicut accepimus, perturbari, propterea quod mulieres, modelis matronal oblate, domos ac monasteria solum contra ipsorum insinua, prateatu confessionium, aut aliarum literarum Apostolicarum, ingredi audient, ipsi etiam Abbatibus, Prepositis, Prioribus, & aliis praefidentibus aliquando reculantibus, & remittentibus, non sine magna sororum molestia, acc fine gravilacionum etiam offensione a scandalo, si quando admitti animis facili videantur: huic rei providere volentes, mox proprio, & ex certa scientia, ac de Apostolice potestatis plenitudine, omnes & singulas facultates ac licentias ingrediendi monasteria etiam domos Cartusianorum & alicorū quorūcumq; regularium ordinum, etiam mendicantium, mulieribus cuiuscunq; status, gradus, ordinis, conditionis, & quaquam dignitate, ac praeminentia predicit, etiam Comitiss, Marchioniss, Duciis, sub quibuscumq; verborum tenoris & formis, & cum quibuscumq; etiam derogatoriis derogatoribus, aliisque fortioribus & efficacioribus & insolitis clausulis, necnon iritabilitibus decretis ab Apostolica sedē quomodo cuque concessis, quarum tenores perinde ac si de verbo ad verbum præfentibus inferentur, haberi volumus pro expressis, tenore praesentius revocamus, & casis, iuratis, & inanis esse decernimus, disticte prohibentes mulieribus quidem predicas facultates & licentias prætentibus, sub excommunicationis lata sententia poena, postquam harum literarum notitiam habuerint, a qua non possint nisi nobis, aut à Romano Pontifice, qui pro tempore fuerit, absolvī, praterquam in mortis articulo, nē dictas domos & monasteria ingredi audiant. Ipsius ergo monasteriorum & conventuum Abbatibus, Prepositis, Prioribus, & aliis Praefidentibus quocunq; nomine videntur, & eorum Monachis, canonicis, & fratribus, five mendicantibus, five non mendicantibus, sub privationis officiorum, qua in praefatis obtinet, & inhabilitatis in posterum ad illa & alia omnia, & suspensionis a divinis, aplo facto sine alia declaratione incurzendis peenis, ne etiam introducere admittere presumant.

Gregorius XIII. Ex Concilio Tridentino.

Legatis infra scripta monasteria nemini licet, eis in quoque seruus,

conditio aut etiam fuerit, sine licencia Episcoporum scriptis absentia, qua nec usi concorditer sit usus, multo less.

CAP. V.

Bi gratia & induita ab hac fede concili, facili illa salubri praefidentis confilio fabriu*m*onasteri invi*m* Sanctionional quieti & usaquieti ostendit, ut omnia quia illas a principali uerum regimine & exercito avocati impedimenta tollere, penitula & scandalia ab eis removere capientes, adhucque potestum revocamus & abolimus omnes & qualunque licentias ac facultates ingrediendi monasteria domo, & loca monialium, ac etiam virorum queruntur, quibusvis etiam Comitiss, Marchioniss, Duciis, & aliis cuiuscunq; statu & conditio maliciis, ac iam omnes & quaque licentia ingredienda monasteria, domos, & loca plena Sanctionional quiete, quicunque virtus, etiam ejusdem statu & dignitate, ut praedictoribus notris, quan enim a nobis & apostolico Legatis, aut aliis ex quibuscumque urgentibus causis sub quibuscumque tensione, & derogatoriis, reuocatorum refutatorum, & efficacioribus clausulis, irritabilitibus, & insolitis, am mortu proprio & ex certa scientia, deinceps plenitudine, atque a d' Imperatore, lega, ligarum, aliorumque Principium conquestrant, vel lupplicationem concessas, confirmatas, ac etiam mensibus renovatas, casta, & tenui, inuenientur defaper, confeceras, & processus habitus per celum habentes, et idem qui illos inuenientur, & cum excommunicationis poena ipso facto incurruant, & que si uenit a Romano Pontifice (perterquam in mense) abolutionis beneficium possit impetrare, neque licentiam praetextu monasteria huiusmodi conuendo ingredi audeant. Abbatissis vero secundum Abbatum conventionem, ac alijs monasteriorum artificiis female prioribus, & peronis, quoconque nomine uenientibus, difficile primum si eadem excommunicatio posse, neconon privatione decessit, breviter, de fidelium suorum, ac abhuiabilitate ad illam de illis profectum obtinenda, ne in monasteria domos, & loca quicunque praetextu huiusmodi licentiam deficiunt, in quibuscumque faciat vel permitta. Quin enim est idem poenam ipso facto incurruant, & quibuscumque perfidie & fecularibus, etiam ordinum quicunque etiam mendicantium regulorum, ne gravis licentia ab Episcopis vel superioribus, quibus illa conuendit in casibus necessariis tantum, ex decreto Concilii Tridentini tribuitur, ne monasteriorum uerbi ueritate, fed necessitatibus urgentibus dumani ueritate, neve moniales sub eisdem penis illis alter admittantur. Rom. Idib. Junii 1515.

TITVLVS XVII.

DE REGULARIBVS ET RELIGIOSIS
extra claustra vagabundis.

Paulus Quirras.

Prava erroris qui in etate legitima religione non existit, & professio ista inservit deficiens & ad alia res regitur.

CAP. L

Prostquam divina bonitas nos (littere immixta) ad summum Apostolatus fatigium subvenit dignata est, nunquam cedentibus abuso, qui in ecclesia Dei, seu nimis fidelis Apostolice indulgentia, inveniuntur malitia irrepida cernuntur, pro istis uoluntate, Ecclesiam ipsam in pristinum suorum ordinem restituere, & uocatas ad hoc saluberrimas coniunctiones coadju-

violabiliter observari mandando. Verum cum non omnino uno & eodem tempore excogitari, ne dum perfici posuerint, quinimò circa ea sit nobis singulis formè diebus aliquip entitendum, abutui apostolus, qui per regulares personas sub diversis falsis praetextibus queritur, ulterius pacendum non esse a censuimus. Nam licet diversi Rom. Pont. prædecessores nostri, per eorum constitutions complures contra apostolam hujusmodi ediderint statuta & ordinantes, nondum tamen est plenum contra eam adiumentum remedium. Quinimò diversi diversum etiam mendicantium ordinum religiosi, proprii salutis immenses. Deinceps tempore postposito, sub praetextu, aliud videlicet quod religioni & ordini in genere ob variis confusis causas affectu sive finit, & superinde sententiam declaratorum obtinuerint. Alii quod beneficium Ecclesiasticum curatum affectu finit: Alii quod extra regularia sui ordinis loca stanchi, & aliqui beneficium Ecclesiasticum defensant à suisuperioribus licentiam habent, & aliud diversis alias confundit coloribus. Alii vero nullo suffulsi praetextu, sed temeritate propria contra proprium juramentum per eos in eorum professione praefitum, & regularia sui ordinis instituta, extra claustrum suorum regularium locorum degunt, & in seculo aliqui habent sui ordinis retento, aliqui illo objecto in habitu Presbiterorum Ecclesiasticorum & complices in habitu laicali temere vagantur. Et postquam Deus siem fallere non sunt veriti, exatra omnia quantumvis gravissima & detestanda, levia & licita reputantur. Alii parochianos eorum cura commissos falsam doctrinam doctere, & pravis opinionibus, ac hereticis reperire, alii uxores dertere, alii five paupertate eos cogente, five diabolico infimis fecularibus & mechanicis negotiis date. Alii editionibus popularibus conjurationes contra principes, & alios, ac quibusvis alii levius affectibus impiccare, & exenti omni nequitissima facere praeparantur, in gravissimam divinæ majestatis offendit, & religiose opprobrium, ac animarum suarum penitentiam, & aliorum Christi fidelium scandulum.

Quamobrem considerantes Apostolatas hujusmodi infiniti erroribus in eadem Dei Ecclesia canam praedare, & proprie tales volentes contra apostolam ipsum plenius providere, & eam, quantum nobis ex alto conceditur, de medio tollere, more proprio, & ex certa scientia nostra, ac de Apostolice patetatis plenitudine, omnes & singulos, qui possunt profondere per eos in estate legitima constitutos, in aliquo approbat, etiam militari ordinis præ & liberem emittant, vel si ante eatem legumam professi fuerint, post illam per eos in ipsa estate legitima constitutos purè & liberè, ratam & gratiam habitan, temeritate propria, aut quovis praetextu, vel causa, etiam si se religioni & ordini non affectuos esse sine causa cognitione, & his que à iure requirentur, servari omisisti, vel non legitime probatis, declarari obtinetur, aut beneficium Ecclesiasticum, etiam erucatum, ut procedente legitima dispensatione possident, vel aliam beneficio Ecclesiasticum, etiam curato alterius nomine deferviant, ex ista claustrum suorum regularium locorum degunt, aut in potestem degent, omnibus & singulis beneficis Ecclesiasticis cum cura & fine cura, fecularibus, aut si vel cuiusvis ordinis regularibus, pro eos quomodo libenter tenent, & de cetero ob cibinibus cuiuscumque qualitatibus fuerint, ex fructibus, redditibus, & provenientibus Ecclesiasticis, ex quomodo libet reservari, seu assignari, necnon Baccalaureatus, Licentia, Doctoratus, & Magisterii, ac quibusvis aliis in iure Canonico, vel Civili, Theologia, seu Medicina, vel artibus, aut quavis alia facultate gradibus, per eos etiam antequam religionem ingreduntur obtentis, seu affectis, necnon quoconque min-

sterio Ecclesiastico, Apostolica auctoritate, tenore praefimenti penitus & omnino privamus, ac ad illa & alia quocunque & qualiacunque in posterum obtinenda, seu fructus, redditus, & provent Ecclesiasticos percipientes, aut gradus a sequendos perpetuo inhabilamus, & ab executione quocunque Ecclesiasticorum, etiam factores, & praefecti Presbyteratus ordinum, necnon omnino ministerio Ecclesiastico prædicti perpetuo suspensus, priuatosque & inhabiles ac suspensos esse, necnon beneficia ipsa de jure & de facto, etiam ad hoc ut eorum ordinarii collatores ea alia liberè conferre possint, & nisi ea infra tempus Laterenani Concilio statutum contulerint, collatio beneficiorum corundem ad immediatum illorum superiorum, & demum ad nos, a pro tempore existentem Rom. Pont. devolvatur, Patroni quoque corundem beneficiorum personas idoneas infra tempus à iure statutum ad ipsa beneficia praestare possint, & nisi praefaverint, eorum libera collatio ad ordinarii specter & pertinet, vacare, ac reservationes fructuum, reddituum, & provenientium hujusmodi expirare decernuntur, ita ut de cetero ipsi apostata, quamdiu vixerint, aliqui beneficij Ecclesiastica obtinere, vel aliquod officium Ecclesiasticum exercere, aut fructus, redditus, & provenientia Ecclesiasticos, seu super illis penitentes annuas percipere vel exigere, seu curam animarum, vel aliquod ministerium Ecclesiasticum exercere, aut sacramenta Ecclesiastica ministrare, seu missam celebrare, aut praetextu ordinum in quibus constituti sunt, aliquid facere, vel exequi nequeant, & provisiones, seu commendae, ac reservationes fructuum, reddituum, & provenientium Ecclesiasticorum, necnon assignationes pensionum annuarum eis etiam dicta auctoritate, etiam cum praefimenti, toto eorum tenore inferno, plenaria derogatione pro tempore facta nulla finit, & irrita, ac viribus omnino careant, nec aliquo de eius, aut titulum beneficia possidendi, aut fructus, redditus, & provenientia, seu penitentes hujusmodi exigendi, vel percipiendi tribuant. Ipsique sic privati, inhabiles, & supeni fructus suos non faciant, sed ad illorum restituitionem teneantur. Et nihilominus si curam animarum exercete, vel Ecclesiastica Sacra menta ministrare, seu Missam celebrare, aut praetextu ordinum suorum aliquid facere, aut aliquod ministerium Ecclesiasticum exequi praesupponit, ranquam suspendit ab executione ordinum suorum, & in illis contra suum pensionem ipsam, & in contemptu clavum ministrantes condigni penitus omni modo puniantur.

Et ut omnis vagans occasio apostatis hujusmodi tollatur, volumus & facimus, quod quavis tam Ecclesiastica, quam seculare persona, cuiuscumque status, gradus, ordinis, conditionis, & preminētis existat, etiam si Archiepiscopali, Patriarchali, aut alia majori Ecclesiastica dignitate, etiam Cardinalatus honore, seu mundana, etiam Marchionali, Ducali, aut alia majori auctoritate, seu excellencia presulegeat, aliquem apostata ne eorumdem receperit, seu mutine, vel illis quo minus ad eorum matrem, seu domum, vel alium locum regulariter redant favorem aut auxilium, seu confilium praefare non praesumant, & si eos receptaverint, vel illisut præfetur, faverint, aut auxilium, seu confilium praefixerint, & per ordinarii loci sub quo morantur trahent communione a præmissis non defertur, sententiam excommunicationis eis ipso incurant. Et si patroni aliquius beneficii Ecclesiastici, fuit aut laicus, five clericus, aliquem ex eisdem apostatis ad beneficium de jure patronatus existens tunc vacans praesentaverint, presentationis hujusmodi sunt ei ipso mula, irrita, & insane, ac viribus careant, & ipsi patrones iuste praesentandi alios ad eadem beneficia pro ea vice tantum privati existant. Quodque superiores ordinum quos ipsi professi facint, & ordinarii locorum in quibus ipsi apostata pro tempore degent, tamen conjunctum, quam divisi eodem apostatas, ut ad eorum inonastis

^a Addi ea quas in c. 27. Concilii Agapheus & Trident. fol. 14. cap. 11. de ref. &c. fol. 14. 15. de regular.

redeant, requirent, & si ad dicta monasteria redire celi-
gaverint, distulerint, vel recusaverint, eos secundum or-
dinis disciplinam, monitione pravia, per censuras Eccles-
iasticas, & poena etiam corporis afflictivas ad reden-
dum cogere & compellere possint invocato etiam ad hoc,
si opus fuerit, auxilio brachii secularis. Quod si regula-
ris ordo hoc non patiatur, auctoritate nostra provideret
valeant, ut talibus apud eadem monasteria in locis com-
petentibus, si absque gravi scandale fieri poterit, alio
quin in aliis religiosis domibus ejusdem ordinis ad agen-
dam imbi poniemantur vita necessaria ministrarentur. Si
vero apostata huiusmodi se in his inobedientibus praefun-
xit, sive etiam auctoritate nostra majoris excommuni-
cationis sententia eo ipso innodari, & superiores sui eos
excommunicatos esse declarent & nuncient, ac ut tales
ab omnibus suis subditis nunciari & publicari faciant.
Tencanturque ipsi apostata cujuscumque ordinis con-
gregationis, & habitus fuerint, Biretum nigrum, duas
bus linceis albis ex tela confectis, & digitu humano latiss.
ab una extremitate ad aliam extremitatem circumductis
disiunctis, & per totam eis circumferentiam simili li-
nea alba sustinuit, ita ut omnes linea prafata oculis in-
quentium manifeste apparetur, continue gestare. Et si
fine bireti huiusmodi deprehensi fuerint, possint pro hu-
ijsmodi inobedientibus non solum per illos superiores,
verum etiam per quolcumque, tam Ecclesiasticos, quam
seculares judices & magistratus condigni poena puniri,
& ad delationem ipsius bireti, ut praeferat distincti &
suffulti, omnino compelli. Decernentes quod de cate-
ro, qui aliquem ordinem approbarunt, ut præfetur, ta-
cere vel expriſſus profetus fuerit, & se illi ordinis non
affrictum esse considereret, vel alias quovis modo, sive
retento, tive dimisſis habitu, extra regulare loca ipsius
ordinis de jure aliquo caſu statu posſi putaverit, vel qua-
vis ratione aut praetextu super hoc posſulaverit, se sup-
plicaverit, literas quas a nobis seu officio penitentiaria
nostra obtinebit, Cardinali, protectori, seu vice protec-
tori ipsius ordinis in curia residenti, & procuratore
generali ordinis dirigit, & presentari facere, ac coram eo in
hoc negotio, cum plena cause cognitione procedere sen-
tentia, alias omnia & singula, per ipsum profelum in pra-
missis gesta, nullius fin roboris vel momenti, litera
aliis directa nullam jurisdictionem tribuant. Quod
que omnes & singulis translationes de apostatis ipsi ad
alium ordinem, etiam per nos, aut prædecessores no-
stros, vel per officium penitentiarie huiusmodi hac-
tus facta, & quas deinceps fieri contigerit, nisi ad arctio-
rem, vel parem ordinem facta fuerint, & ipsi sic translati
in monasterio, in quib. regularis obſervancia vigeat, adu-
mantur, nulla fint, & irrita, ipsiſq. sic translati ad pri-
mum ordinem etiam si in ordinem ad quem translati fu-
erint profelionem in eo emitti solitam emiserint, redi-
teneantur. Et si post unam & secundam monitionem
ibi à Prælatis seu superioribus ordinum à quibus trans-
lati sunt, factam, redire distulerint aut nelexerint, licet
ipsi Prælati, seu superioribus procedere contra eos,
modo & mediis contra apostatas statutis. Et nihil omi-
nis præfatos etiam translatos, & ut præfetur, non rede-
nit administrationem cuiuscumque Ecclesiastici beneficii
seu officii & prælature perpetuo privamus.

Pius Quarto.

*Apóstolatum causa, & religiosorum extra clauſa vagantur
casu, ad Apóstolatum decimatione evocantur.*

C A P. 11.

Singulalites & cauſas, hæc enus coram quibusvis or-
dinariis vel delegatis judicibus etiam in Roman. Cur-
introducſtas, & in quacumq; infantria contra dictos apo-
statas vel translatos, vel alias inter quavis personas præ-
missorum occasione pendentis, etiam si in fructu ſint,
ad nos advocamus, ac cauſas tam ad nos advocatas in
ſtatu & terminis quibus reperiuntur reſumendas, nec-

non quam & quas quicunque perſonæ Ecclesiastice
regulares, ac etiam ſecularis, hec conuenient, cele-
gi, & universitates dicta occaſione fui in parvo com-
munitate vel diuīſum inter effe pueras, conuictas, ap-
staras, vel translatos, aut alios quoquā ſit, vel pueras
vel mixtum, habent & movent, aut habeat videntur
volenti & intendenti, cum omnibus & angulis mundi
bus, de pendere, emergere, amētis & coquuntur, vnde
negotio principali, quoad profetas viginti annos
be & eius diuīſu, alios in ea prefatis effectu illa-
ſtro Iacob tituli S. Mat̄ii in Colmeda, prebypſy-
cali Sabellio muncipato, notrio in diuīſu & offi-
ciu Vicario generali, ſeu ejus locum tenet, emul-
cium vero ordinario loci, ſe uerionis monasterio in
bus prime & originaria Profeſio per quendam tu-
ſtatis & translati prædictis emilia aſcenſis, recog-
tinent primam dignitatem in Ecclesiæ cathedrali in
metropolitano, vel alii ſuperiori loci baſiſu, ſe
ſequiori canonico pro temporeſident, per eonſequ-
tū, vita in primis & diligenter impedita remanet
dispenſationibus, facultatibus, ſicut, & audire
eodem apoflatis & translatos quomodoberit
ac præcellibus deſperuerit, & cauſis hec digna
mature & ſic, ac prout iurum & quantum horum
noſtros & probatis, tummire impicitur. Ne puer
ſine ſcriptu ſequitur audiſit, ac eola veritate impa-
pellatione poligraſta audient, cogolent, & iurius
& factarum constitutioſum diſponit, non in ea
termindat, committimus & mandamus.

Pius V. ex Concilio Tridentino.

*Regulares non posſent audire confiteſiones ſecularium
laicorum & induito ordinario.*

C A P. III.

Rumani Pontificis providencia circumſcripti, in
nunquam geſta per eum rationabilibus & honestis
ſuadentibus cauſis moderantur & committunt in melius
prout in Domino confidunt falibet ut expedire. Neque
ſiquidem quafdam declarationes Xv. auctoritatem, cur
nonnulla Concili Trideſtinum decreti, repente pen-
nas ordinum mendicantium eorumque inferiorum con-
venientia, edigimus & promulgavimus. Ego, univer-
sum, illarum vigore ſacerdotibus regulares præfili-
um ordinum quandog; minus idonei & inabilitate
ſecularibus ſecularium ad diuīſum eadum ſupereffici-
tis præpositi, abſque aliqua Episcoporum, ſed diuīſi
ordini generali, aut provinciali ministris, approba-
tione admittuntur. Neſi ſuper hoc posſit
pribile pastoralis officii prout tenerum ſalubriter præ-
te volentes, tenore prefentem hac nobis conſidera-
tum ſancimus & decernimus & declaramus, deſer-
tum Concili Trideſtinum de approbatione regulare
audientis confessoribus ſecularium exprobamus, al-
Episcopis facienda obſervari debere, etiam in con-
ſilio, quod in ordinum etiam mendicantium
etiam sub regulare discipline viventibus, etiam ſeculari-
bus, aut in Theologia etiam de ſuperiorum ſeculari
licentia graduati, vel promoti, vel a ſeis Magis-
terialibus vel provincialibus, ministris, ſeculari-
ſecularibus audiendis expoſiti. Volumen tamen in qd
ſemel ab Episcopo autem ſuccellet per me
examine approbati fuimus, ab eodem Episcopo non
non examinari. Ab Episcopo autem ſuccellet per me
inhabitantes quibuscumque regularibus quoniam nullum
num, etiam mendicantium, ut præfetur, ut rego-
lariſtatione & approbatione ab eisdem magistris ſeculari-
bus provincialibus, etiam quod illarum occidet ab
ordinis ſecularium huc que toletati futuri, ab eis ſeculari

¶ 2. Concil. Trident. ſif. 4. c. 2.

polenta

posteriorum licentia & approbatione ab ordinariis obtinenda, seculanum confessiones audire præsumant. Roma 2. Id. Aug. 1571.

TITVLVS XIX.
DE MONIALIBVS.

Pius Quartus.

Moniales à decimariis & subdidiornis, aliorumq; onerum impositis exempta sunt.

CAP. L

De statu Ecclesiasticorum & monasteriorum quorumlibet cura nostra divina dispositione commissorum paterna diligentia cogitantes, ad ea per quod illorum, ac perfonarum praefertum feminini fexus in illis sub regulis casti monita Aliutimo famulantium statu & opportunitate liberventioni valeat salubriter provideri, ipseque perfon semotis perturbationib; universis in pacis & quietis amazitate divinis officiis liberius & acate valeant, libenter attendamus, ac in his nostris pastoralis officiis parvus favorabiliter impartimur. Hinc est quod non mortuus proprio, non ad aliquos nobis super hoc oblate pretiosus inßantiam, sed de nostra mera liberalitate, omnes & singulas Abbatis, Priorias, Ministras, Moniales, & Sorores quoruncunque monasteriorum, dormitorum, & regularium locorum monialium, & forum quovis Cisterciensium, Pirmontratens, sancti Clari, neconon sancti Benedicti, & sancti Augustini, ac tertii ordinis sancti Francisci, & aliorum quorunvis ordinum, etiam sub cura & regime, ac secundum regularia instituta fratrib; minorum de observantia nuncupatorum, & Eremitarum eisdem sancti Augustini degentum in Lombardia, & quibuscumque alistarum partibus confitentium, ipsaq; monasteria, domos & loca, deductis quatuordecim duatis ariis de Camera pro via, cuiuslibet monialis seu fororis, alios redditus non habentia, cotunque profissiones, & alia quicunque bona mobilia & immobilia quicunque, decimariis & subdidiornis ac aliorum oneum quomodo liberti nuncupatorum, per nos & fed. Apostolicum seu eius Legatos & Nunciois aut quoquing; alios quavis auctoritate fungentes, etiam pro expeditione contra Turcas, vel fidei tuitione, ac fabrica Basilicae Principis Apostolorum de urbe, at quavis alia urgentissima causa pro tempore impotitorum solutione, ex certa nostra scientia, auctoritate Apostolica, tenore praefatum in perpetuum prorius extinximus & liberavimus. Et nihilominus omnibus & singulis collectoriis, tubulatib; lectoribus, ac consumatis, neconon quibuscumque alias ad decimariis & subdidiornis hujusmodi exactiōnē deputatis, & pro tempore deputandis, in virtute sancta obedientie, & sub nostra indignationis, ac excommunicationis latè sententiā poena diſcretius inhibemus, ne Abbatias, Priorias, Ministras, Moniales, & Sorores, domos, monasteria, & loca predicta, etiam vigore quicunque, literarum a nobis, vel fidei pradicta pro tempore emanatarunt, etiam in eisdem continetur quod ad quavis exempta, domos, monasteria, & loca se extendant, vel alterius quicunque tenoris existant, ipsius sedis libi concessa facultatis, nisi de praebentibus earum que toto tenore, ac de dictis ordinibus & nomine eorum, quibus dictorum ordinum cura, gubernatio, & protecōio pro tempore communia fuerint, plenam & expeditam, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generalis idem importantes, fecerint mentionem, ad solvendum decimas, seu subdicias, aut onera hujusmodi quovis modo cogere aut compellere, seu alias præmissorum occasione eas molestat, seu inquietare præsumant. Roma Non. April. 1560.

Pius Quintus.

Clauſura obſtrūguntur moniales ratiōne vel expreſſe religionem

professa, & carum receptiones ad ordinem, clauſura obligatioſe sive late, atque ſunt & manet.

CAP. II.

Clauſura pastoralis officiis nobis, meritis licet imparibus, defuper commissi curam (quantum nobis ex alto permittitur) invigilantes, aliud ad ea, per quod singularis erroribus & excessibus obviatur, ac perfonis qui libet, prefectorum feminini fexus virginitatem suam altissimo voventibus sub religione jugo Christi Salvatori in caſtitate holocausto famulari aſſeſtantibus, a feminis iuſtitia & honestatis declinanib; , ne quicquam in eis reperiatur incongruum, quod in regularis potest homelatis gloria maculam, & divinam metu posſit offendere majestatem, oportuneſſe succurrunt, libenter intendimus, ac in his nostris vigilantia partes propensius impatimur, prout id in Dominio falib; expedire conſpicimus. Hac igitur perpetuo valitudo constitutio, in huiusmodi etiam constitutioni ſunt. recor. Bonifacii Papa VIII. & prædecessoris nostri, quæ incipit, Periculolo. & decretus Concilii Tridentini super clauſura monialium editis, auctoritate Apostolica tenore praefuentiſſiſtū, atq; perpetuo decernimus, universas & singulas moniales, prefentes atque futuras, cuiuscunq; tellegiōis, ordinis, vel militiarum, etiam Hierosolymitanarum, qui veljam recepta ſint, vel posterum in quibusvīs monasteriis five domibus recipiuntur, & tacite vel expreſſe religionem professe, etiam ſi conversa, aut quocunq; alio nomine appellentur, etiam ſi ex instituti vel fundacionis earum regule ad clauſuram non teneantur, nec unquam in earam monasteriis seu domibus etiam ab immemorabili tempore ea servata non fuerit, ſi perpetua in ſuam monasteriis seu domibus de cetero debere permaneze clauſura, juxta formam dicti constitutions fecit. recor. Bonifacii Papa VIII. prædecessoris nostri, quæ incipit, Periculolo, in facio Concilio Tridenti approbat & innovat, quam nos auctoritate prefata etiam approbamus & innovamus, in omnibus & per omnia, ac illam diffidit obſervari mandamus. Quod ſi aliquae moniales forsan repenantur, que conſuetudine etiam immemorabili, aut infinito vel fundatione, regula ſit frex, animo oblinito huic clauſura refiant, aut quoquo modo relinquentur, ordinarii una cum superioribus earum omnibus juris & facti remedii compellant eisdem tanquam rebelles & incorrigibiles ad præceſtū ſubiectum dicam clauſuram, & perpetuo obſervandum. Mulieres quoque que Terziarie, ſeu de pietate dicuntur, ſed quicunque fuerint ordinis in congregazione viventes, ſi & ipſe profellit fuerint, ita ut loquuntur votum emiserint, ad clauſuram præcie, ut præmitiuntur, & ipſa teneantur. Quod ſi votum ſolemne non emiserint, ordinarii una cum superioribus earum horrentur, & perſuadere ſudent, ut illud emittant & proficeantur, ac goſt emiſſione & proficieſſione eidem clauſuram ſubiectant, quod ſi recuſaverint, & aliquæ ex eiusvenia fuſiſt scandalosè vivere, severissime puniantur. Ceteris autem omnibus ſic ab ipſe emiſſione, profellionis & clauſura vivere omnino volentibus interdictis & perpetuo prohibitus, ne in futurum ullam aliam prorū in ſuam ordinem, religionem, congregacionem recipiant. Quod ſi contra hujusmodi hanc nostram prohibitionem, & decretum aliquas receperint, eas ad ſic vivendum omnino inhabiles reddimus, ac illarum qualibet profelliones & receptiones irritas decernimus & nullas, prout etiam praefenti decreto irritas facimus, & annulamus. Porro ne moniales vel terziarie prædictæ proper hanc clauſuram detinentur, aut incommodum aliquod in earam necessitatib; , maxime in pertinibus ad illarum viſum, patiantur, ſed ut eis opportunè conſultat, auctoritate Apostolica prefata

a Bonifac. VIII. c. periculolo, de statu regularium. in 6.

QQQ 2